

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr., pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN”

care apare de **trei** ori pe săptămână, deschidem pe pătariul al doilea al anului 1891, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire: pe lângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se pōtă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Martiu 1891, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei așii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 29 Martiu.

La 14 zile a lunei curente orașul București a îmbrăcat haine de sărbătoare, și cu el intră România a serbat sărbătoare națională. La bucuria românilor au luat parte intrăgă Europa oficială și presa străină, care urmăresce cu multă bunăvoință consolidarea României, dezvoltarea ei pe teren cultural, economic, social, comercial și politic.

La 14 ale lunei Martiu s'au implinit 10 ani, de când principatul de atunci s'a declarat de regat, pre care l'a recunoscut intrăgă Europa, și principele de atunci Carol de Hohenzollern de rege asupra acelui popor, care prin vitejia documentată în anii 1877 și 1878 pe câmpiile Bulgariei a dat dovadă de puterile sale militare, și prin sângele vărsat deja de atunci a pus pe capul domnitoriului lui corónă de rege, corónă recunoscinței pentru gloria militară.

Nime în lume n'a luat și nu ia tinărului regat român în nume de rău serbarea zilelor de veselie ale românilor, și nu cu deosebire serbarea zilelor de vitejie, cari au pus temelia independenței, temelia regatului. În scurtul timp de 33 de ani România a făcut progrese colosale în toate direcțiunile, și din cele 2 principate tributare sultanului turcesc aș vedem un regat puternic, căruia cu respect îi recunoșce misiunea culturală, rolul de conducător în orient totă lumea nepreocupată, și în privința aceasta în intrăgă Europa numai un popor face excepțiune.

Iubileul de 10 ani al proclamării regatului se lăgă lanț de faptele mărețe ale armatei pe câmpul de

luptă, și dezvoltarea armatei se lăgă lanț de neobosită îngrijire a ei din partea domnitoriului. O recunoșce acesta intrăgă țara românească, o recunoșce însăși Europa, care a urmărit cu atențiune dezvoltarea armatei române, de aceea iubileul de 10 ani al proclamării regatului, precum și cel ce va urma la 10/22 Maiu a. c. adevărat cel al încoronării cu deosebire se reflectă asupra persoanei regelui.

Nu pōte fi scopul incidental al unui articol de diar, ca să se estindă asupra înaltelor virtuți militare ale regelui României, care cu seriozitatea și conștiințiositatea membrilor din familia Hohenzollern îndată după intrarea în noua sa patrie și-a îndreptat privirile asupra armatei, din care în timp relativ scurt a făcut model de armată în privința disciplinei, în privința vitejiei.

Lumea streină și-a fost uitat cu totul de România în decursul vécurilor, și cu deosebire desconsiderată a fost ea după era nefericitei domnii a fanarioților, cari au stors sufletul din poporul român. Despre armata română lumea nici nu mai visa, deoarece nu o mai credea în stare de a putea susține critica, care se face aș armatelor regulate.

În scurt timp de 10 ani însă armata română sub părintească îngrijire a domnitoriului din familia Hohenzollern s'a dezvoltat în mod uimitoriu, și la anul 1877 formidabila armată a țarului tuturor rușilor e oprită în drumul său triumfal, zdrobită între redutele din jurul Plevnei, și neconsiderata armată română e chemată în ajutorul armatei rusesci, spre a o scăpa din perire.

În fața lumii se ivesce o nouă privelisce. Armata română, necunoscută, care ca o feciără tinără și candidă nu a eșit încă de sub buna îngrijire a mamei sale, armata română avea se ia botezul de sânge, și încă dela un dușman, care a zdrobit sumeția rusului și a renumitei lui armate.

Luptele românilor au pus în uimire pre toți, cari se interesează de dezvoltarea unui stat, luarea Griviței, căderea Plevnei au pus corónă asupra capului demnilor următori ai oștenilor lui Ștefan cel mare și Mihail Viteșul, gloria străbună a înviat, și cu ea independența țerei, corónă pe capul regelui, care a știut regenera armata, a știut reinvia virtutea străbună.

Din aceste puncte de vedere consideră lumea iubileul de 10 ani al proclamării regatului și ea e plină de laude față cu acest regat, care e campionul culturai în orient, regatul cel mai bine organizat, cel mai înaintat în cultură între statele balcanice, al căror viitor acuma se deschide sub binevoitorii ochi ai Europei.

În armonia perfectă, cu care presa europeană a apretiat importanța acestui iubileu, o singură cōrdă

a fost atinsă, și acesta s'a referit la politica esternă a României, nu atât din fapte concrete judecată ea, ci mai mult din considerațiune la persoanele, cari stau aș la regimul României.

Cōrda acesta o au atins presa dela noi, care totdeauna cu neîncredere a privit la regimul României, de câteori bărbați conservativi au fost chemați la conducerea destinelor României.

Nu se pōte trage la îndoielă, că chiar și din respect cătră adevărul istoric cu bucurie am fi privit și noi, decă iubileul acesta se serba sub domnul Ioan Brătianu, care a condus pe domnitoriu în țără la anul 1866, care a trimis salutările corpurilor legiuitoare armatei pe câmpiile Bulgariei, care a decretat regatul și care a și încoronat pre rege. Un om, care atâtea fapte mărețe a săvârșit, merită să ia și rēsplata ostenelelor prin aniversarea acestor fapte mărețe.

În sistemul constituțional însă partidele se schimbă și noi cu mândrie salutăm ziua de 14 Martiu și sub ministeriul Catargiu, căci toate acțiunile mari ale României s'au făcut cu unanimitatea voturilor din corpurile legiuitoare, va se dică cu consensul tuturor românilor, fără deosebire de partidă, și e lucru cunoscut, că în România zilele de bucurie le serbeză toți românii, cari atunci sunt exclusiv numai români.

Revista politică.

În Ungaria două cestiuni interne preocupă opinia publică.

Una este denumirea primatului și strămutarea residenței și alta reforma administrativă.

Încât privesce denumirea primatului, cestiunea se trăgăneză, deoarece sunt mulți, cari ar dori să șadă pe scaunul primului episcop din Ungaria. Se crede însă, că mai mult e adus în combinațiune arhiepiscopul Samassa, carele și după etate are înțaietate. După informațiunile, ce vin din Budapesta, cestiunea denumirii primatului se va deslega deodată cu resolvirea cestiunii scaunului residențial. În privința acesta se pōrtă în continuu negocieri cu Roma; dar conținutul lor nu iese limpede la ivelă.

În cât privesce reforma administrativă secțiunea censurătoare a dietei continuă cu discutarea proiectului. Se observă cu ocaziunea discutării o mare apropiere între premierul Szapáry și conducătorii opozițiunii moderate Apponyi. Meetingurile populare, ce au fost să se însceneze în provincie, s'au lăsat la o parte, și în puține congregațiuni comitatense s'a luat până acum decisiuni pentru respingerea proiectului.

FOIȚA.

Cele două devise.

de

Émile Souvestre,

traducere din franțuzește de M. U.

Doi tineri erau în picioare în stațiunea diligențelor din Cernay, unde veniseră să-și cumpere bilete pentru a merge la Kayzersberg. Ambii păreau a avea aceeași etate (vre-o 24 ani); dar fisonomiile lor erau foarte deosebite.

Cel mai mic era ócheș, palid, repede în mișcările lui și de o nerăbdare, care-ți arătă dela prima vedere originea lui meridională; cel d'al doilea din contră, era mare, balan și rumen, înfățișa tipul amestecat al Alsaciei, în care se găsește vioiciunea francesă, demolită prin moliciunea germană. Amândoi aveau câte o mică ladă, pe care erau puse adresele și sigilate cu ceră tare. Pe una din ele se putea ceti: Enric Fortin, Marsilia.

Și în cele patru colțuri de ceră, unde fusese pus sigilul, se cetea devisa: Dreptul meu. Pe cealaltă era scris: Iosef Multzen, Strasburg. Și pe sigil se putea ceti cuvântul Milostenie.

Conducătorul înscrisese în registru numele lor, și adăogase încă: cu două lădi. Când Enric întrebă, ce greutate au, conducătorul îi răspunse, că acesta i se va spune la Kayzersberg; tinărul om se arătă foarte nemulțumit, prevădând încurcătura unor asemenea formalități în momentul sosirii, și adăogă, că are dreptul de a arangia numai decăt. Conducătorul, silit astfel, se încăpățână; Iosef, se silia în zadar se facă pe tovarășul lui să înțelégă, că abia le rămâne timpul trebuincios pentru a prânzi; căci în vîrtutea devisei lui, Marsilianul nu ceda nici-odată, când avea dreptate, și acesta o credea în totdeauna. Cēta urmă, până când conducătorul obosit își propuse să-l lase în apele lui și să se retragă. Enric voi să urmeze cu factorul, dar din fericire acesta vorbia numai nemțesce, trebui dar să urmeze pe tovarășul său în cărcimă, unde-și vărsă tot focul asupra lui.

Dumneșeu se mă iertel tu ai înebuni pe un sfint! dișe el, când se aflară numai singuri.

— Ce! nu-mi dai dreptate nici când e vorba de un asemenea încăpățânat?

— Mi se pare, dișe Iosef, că el avea trebuință de un sprigin; tu îngrămădeai argumentele, că parcă era vorba de un proces, care ți-ar fi compromis fericirea sau averea?

— Așa, după tine e mai bine să nu-ți aperi dreptul, nu e așa?

— Când dreptul nu merită atâtea apărare...

— A! Iacă-te! îl întrerupse Enric furios: tu esci totdeauna gata a ceda, trebuie să te calce cine-va în picioare, ca să-ți vie idea să te aperi. În loc să privești lumea ca un câmp de luptă, tu o privești ca un salon, unde își fac amabilități unii altora.

— Nu, dișe Iosef, eu o privesc ca o mare corabie, unde fie care călător datorește celuiualt preținie și bunăvoință. Fie-care om e preținul meu, până când el însuși se declară de dușman.

— Și eu stimez pe dușmanul meu, până când s'a declarat de prețin al meu, reluă francesul; asta e o prevedere, care mi-a reușit în totdeauna, și te sfătuesc s'o întrebuițezi la Kayzersberg. Ne vom găsi în fața celorlalți moștenitori ai unchiului nostru, care vor voi sigur să tragă cea mai mare parte din moștenire în partea lor, eu unul m'am decis să nu le fac nici o concesione. Vorbind astfel cei doi veri ajunseră la cărcima Calului Alb. Sufrageria, în care intrară, era gōlă; dar o masă mare era pregătită la una din extremități și cărcimăreșă puse trei tacămuri. Enric dete ordin să pună și pentru el și pentru Iosef.

— Vē rog să iertați, domnule, nu putem să ve servim aici.

— Pentru ce? întrebă tinărul.

— Pentru-că persoanele, pentru care pregătesc masa, doresc să mănânce singure.

Scirile mai prospete despre situațiunea din Bulgaria comunică următoarele:

„Kölnische Ztg.“ află din Sofia, că după probele nelindioase date de ministerul afacerilor străine, prin care demonstră, că Sochorukoff, fostul kavas al consulatului general al Rusiei, era autorul unor scrisori compromițătoare, dl de Wangenheim a făcut să aresteze pe Sochorukoff.

„Agenția Bulgară“ desminte în modul cel mai absolut scirile diarelor sârbesci, după cari Bendereff ar fi luat Vidinul, a cărui garnisonă s'a supus de bună voie și că el ar fi făcut din acest loc centrul operațiunilor ulterioare. Nici un cuvânt nu este adevărat în aceste sciri, cari sunt de domeniul fantasiei.

Instrucția în afacerea asasinatului ministrului Belceff continuă cu activitate; nu se cunoște încă nimic sigur; dar totul face să se creadă, că este pe urmele unui vast complot contra situațiunei actuale de lucruri în Bulgaria.

Politia a descoperit în grădina casei unui individ, denunțat de femeia sa, câte va cartușe cu dinamită și rachete, toate îngropate în grădina.

Acastă descoperire ar pute să aibă mare valoare în instrucția atentatului din Sofia.

Correspondența politică află din Sofia, că o bombă, găsită în stradă, a produs o ore-care senzație; dar comisiunea de oficeri de artilerie, însărcinată să o examineze, a declarat, că această bombă nu ar fi putut produce nici un efect. Se crede, că acest incident nu are alt scop, decât să întorcă atenția guvernului și să facă să domolească căutărilor în afacerea asasinatului ministrului Belceff.

La 5 Aprilie st. n. a expirat, după cum am mai spus, termenul de 5 ani fixat de protocolul din Constantinopol dela 1886, prin care s'a numit pentru acel termen prințul Bulgariei și guvernator general al Rumeliei.

Era cam generală preocuparea, dacă se va întâmpla ceva din incidentul acestei expirări critice, și ce anume? Unele diare, în deosebi cele engleze, voiau să știe, că Pôrta era să fie provocată să reguleze această chestie intrată într-o fază cu desăvârșire încordată, adică sau să recunoască pe prințul Ferdinand, sau să numească alt guvernator al Rumeliei și să-și supună alegerea unui nou congres european.

Până acum scirile nu ne-a anunțat să se fi împlinit ceva din aceste prevederi, ce păreau menite a pune pe înalta Pôrta în o mare încurcătură.

În schimb, diarele austro-ungare, ne asigură, că nu se va întâmpla nimic.

După informații, ce dăce a avé nu numai din cercuri oficiale austro-ungare, ci și din cercurile politice cele mai autorizate din Berlin, „Pester Lloyd“ califică într-o măsură această chestie dimpreună cu toate combinațiile, ce se fac, pe tema ei de „zadarnice jucării“, bune de a oferi subiecte de scris corespondenților vânători după sciri de senzație.

După informațiile diarului peștan în cercurile autorizate, de cari vorbește, această chestie este astfel judecată:

Protocolul din Constantinopol n'a fost sancționat nici odată de puterile, cari l'au iscălit numai prin reprezentanții guvernelor lor.

Prințul Alecsandru de Battenberg a fost numit, ce e drept, guvernator general al Rumeliei orientale de către Pôrta; dar prințul Ferdinand n'a luat în această privință nici decum succesia de drept a prințului de Battenberg.

Între încetarea regimului prințului Alecsandru și începutul domniei prințului Ferdinand este un restimp de un an apröpe.

Prințul Ferdinand a luat puterea în Rumelia orientală cu același titlu ca și în Bulgaria: pe baza alegerii Sobraniei, care l'a proclamat prinț al Bulgariei și al Rumeliei orientale, care atunci era deja unită de fapt cu Bulgaria.

Prințul Ferdinand n'a fost numit nici odată de Pôrta guvernator general al Rumeliei orientale. Termenul de cinci ani, care s'a pus funcționării de guvernator general a prințului Alecsandru, nu privește absolut de loc pe prințul Ferdinand.

El nici n'a pășit nici odată la Filipopol ca guvernator general al Rumeliei orientale instituit de Pôrta; din potrivă, el a exercitat puterea și în Rumelia totdeauna în tocmă cu același titlu, cu care a exercitat o în Bulgaria.

Din protocolul dela Constantinopol, iscălit la 5 Aprilie, el nu și-a făcut nici odată nici un titlu de drept, de aceea n'ar pute să i se pretindă, pe baza lui, nici datorii.

Acestea fiind dar, după „Pester Lloyd“, vederile cercurilor oficiale din Viena și Berlin, se tăgăduiesc acolo necesitatea d'a interveni Pôrta în chestiune și deci și dreptul altor puteri d'a o provoca să intervină.

„Correspondența Politică“ primesce dela corespondentul seu din Petersburg o scrisoare, care declară ca lipsită de ori-ce temei presupunerea, că Rusia va face demersuri diplomatice cu ocazia zilei de 6 Aprilie, dată, la care expiră mandatul prințului Ferdinand al Bulgariei ca guvernator general al Rumeliei orientale. Rusia nu va schimba nimic din atitudinea sa.

Cestiuni bisericesci.

Una dintre dorințele bărbatilor nostri de bine a fost ridicarea clerului atât intelectual, cât și materialmente la nivelul ce i-se cuvine, cu alte cuvinte, punerea lui în aceea pozițiune de a fi beneficiat conform pozițiunei și demnității ce ocupă în societate și stat.

Scopul acesta vedem, că se atinge tare cu greu și am pute dăce, că mult prea târziu de cum ar trebui să-l ajungem. De aceea e de lipsă, ca să punem totul în mișcare, e neapărat, ca în cadrul legilor bisericesci să luptăm cu toate armele legale și concese, ca să realizăm această mare dorință a omilor de bine, chiar și în interesul reputațiunei și demnității noastre naționale.

Terenul ne este dat în constituțiunea bine înțelesă a bisericii noastre; un bun acesta, pentru care alte biserici ne invidiază. Căci ce e mai frumos ca sinodalitatea în biserică, dacă aceea e condusă de spiritul iubirii și al bune înțelegeri?!

Pre baza statutului organic și a ulterioarelor dispozițiuni ale legislațiunei bisericii noastre se vor face în anul acesta pentru un nou period restaurațiunile corporațiunilor în întreaga provincie metropolitană, prin urmare și în archidieceasă. Nu vom să vorbesc de corporațiunile interioare, precum sinodul, sau comitetul parochial, sau protopresbiteral, ci me mărginesc la cel mai înalt for legislativ din archidieceasă, carele este fără îndoială sinodul archidieceșan.

Dacă aruncă cineva o reprivire asupra activității dezvoltate de acest organism în biserică noastră din archidieceasă dela începutul erei constituționale și până în prezent, trebuie să recunoască, că în unele privințe favorabile bisericii noastre foarte mult s'a făcut. Așa d. e. anevoe se vor mai fi aflând salare învățătoresci de 30—40 fl., sau învățători absolvenți numai de școle normale, sau chiar și fără acestea;

ici coela abia vei mai da de câte un preot egit numai din școala poporală și absolvent de cursul de 6 luni. În privința stărei intelectuale dar e de ne tăgăduit progresul, ăr pentru statul învățătoresc și în cea materială încâtva.

Dacă însă luăm în considerare cestiunea cea dealtmintrelea în destule rânduri sulevată, atât în legislativa bisericescă, cât și prin diare, adică: „promovarea stărei materiale“ a statului preotesc din archidieceasă, subînțelgă se sub această dotarea preotului sau pensionarea lui la vreme de neputință și beneficiarea urmașilor lui, apoi vedem, că această chestiune atât de reclamată, deși ea numai puțin decât prin dăuspredece ședințe sinodali dela anul 1880—1890 a fost străcurată, astăzi totuși nu e definitiv hotărâtă; eără noi preoții în mesura, în care ni se înmulțesc sarcinile și datorințele, în aceeași măsură ni se înmulțesc și greutățile în lupta de existență.

O rață de speranță ne licuresce statutul de pensionare prezentat în sesiunea sinodală din anul trecut. Dacă acest statut — fie și cu unele reserve — se pune de mai de mult în lucrare, și decât între alte resurse pentru formarea fondului s'ar fi și luat aceeași procedură, care se practică acum nolens-volens față de învățători și în unele comitate și față de notari, ar fi astăzi relativ totuși ore cum însemnat de mare fondul de pensiiune preotesc. Este știut, că fie-care comună bisericescă contribuie anual începând dela 1874 cu o cuotă de 12 fl. v. a. la fondul regnicolar de pensiiune învățătoresc, eără comunele politice cu 2½% după salariul ce-l au notarii comunali la fondul de pensiiune al acestora.

Nu odată s'a dis și făcut obiecțiuni, că amplotiilor de toate categoriile, atât ai statului, cât și ai altor institute, ba ce e mai frumos, că chiar și servitorilor de cancelarii li asigurată subsistința, până sunt în activitate, prin salarii relativ suficiente, ără decât devin deficienți, prin pensiiune; numai statul preotesc este espus celor mai grele lupte de existență, ără decât preotul lasă după mörte și familia, această este espusă totalei periri.

Ar fi, cred, timpul suprem, ca măritul sinod archidieceșan, carele preste câteva săptămâni se va întruni ărăși, se considere cestiunea aci sulevată de cel mai cardinal obiect al agendelor puse la ordine pentru această sesiune sinodală.

Deocamdată me mărginesc la espunerea acestei dorințe, care e timpul suprem să o vedem trecută în stadiul de finalizare.

Sadu în Martiu 1891.

I. Popovici.
preot gr. or.

Cronică din Budapesta.

Budapesta, 29 Martiu 1891.

(Croatii și „ultimul amor“. — Plagiatura dlui Alexies și ideile greșite despre autonomie. — O dramoletă succedă în „Teatrul național“. — Milenul și esposițiunea universală. — Atentatul din Sofia.

Dl Ludovic Döczy, consilieriu în ministeriul de esterne la Viena, literator și poet genial, cunoscut magiario-germân, adică dualistic a scris o piesă teatrală intitulată „Ultimul amor“; și cum, cum nu piesa ajunsese chiar pe bina din Zagabria! Deși istețimea autorului a știut acoperi părțile piesei mai alune-cose, încât aceste nu s'au prezentat pe scenă în costumul frivolității moderne, totuși piesa în Zagabria n'a fost norocösă: căci studenții croați, pe lângă totă asistența polițială, a fluerat-o. Diarele șove-

— Esci ostenită, Charlotte? întrebă dl Rosman.

— Dacă sunt ostenită! dișe bătrâna femeie; să mergi o di întrăgă cu o trăsură, care te sdruncină ca cel mai rău car! a mânca neregulat; a duce frica tuturor pericolelor, căci nu știu de unde, cum nu ne am răsturnat de o sută de ori; diligența mergea tot într-o parte! O! Döme, a și da un an din viața mea ca să fu la sfârșitul călătorii.

— Din fericire, schirubul nu e cu puțință! dișe ténăra fată, sărutând pe mătușa sa.

— Bine, bine, rideți voi de mine, dișe dömma Charlotta, cu un aer afectat: tinerile fete, anume nu au frică de nimic! călătoresc cu trenul, cu vaporul; ar merge și cu balonul dacă ar fi și cu el obicinuit! Numai revoluțiunea le-a făcut așa îndrăznețe. Înaintea revoluții, cei mai viteji nu mergeau decât cu căruța sau călare pe măgar... Auđiam pe răposata mamă-mea, că ea n'a voit să călătorească decât pe jos.

— D'aceea nici n'a fost mai departe de marginea satului, dișe dl Rosman.

— Asta n'a împedecat-o să fie o femeie onestă și bună reluă dna Charlota; când pasărea și-a clădit cuibul, nu-l mai părăsese. Obiceiurile de a di, de a fi tot pe drum, te face să și iubesci mai puțin vatra, familia; ori unde esci parcă tot acasă, poți fi ceva foarte bun pentru societate, dar pe fie-care în parte această modă îl face mai rău și mai nefericit.

(Va urma.)

— Să mănânce în odaia lor, atunci reluă Enric furios; aici e sala și masa tuturor; fie care călător are dreptul să intre și să mănânce.

— Ce e dacă mănăcăm aici sau aiurea? dișe Iosef.

— Dar ce le e acelora, dacă suntem ori nu suntem noi aici? răspuse Enric.

— Acești domni au venit înainte întrerupse cărcimăreșă.

— Al așa dar, cine vine întâiu, face legile în cărcima d tale? dișe Enric.

— Noi cunoșcem pe acești călători.

— Și țineți mai mult cu ei decât cu noi?

— Domnul, trebuie să înțelgă, că dacă e vorba de cunoștințe vechi....

— Trebuie ca ceilalți călători să se supue gusturilor lor?

— Vă vom servi în alt loc.

— Cu ceea ce va rămâne dela protegiații d tale, nu e așa?

Cărcimăreșă păru supărată.

— Dacă domnul se teme, că va mânca rău în cărcima noastră, me rog să afle, că mai sunt și alte cărcime în Cernay.

— La așa ceva me gândiam chiar, dișe Enric, luându-și pălăria.

Și fără să asculte pe Iosef, care voia să-l oprască, eși din cărcimă.

Iosef, scia, că cel mai bun lucru, era să lase pe vărul seu în dispozițiunile ce și le creă, căci ori-și ce i-ar fi diș l'ar fi înfuriat mai mult. El își propuse dar, a-l lăsa să-și găsească el un loc mai bun aiurea, și el ceru să-l servască într-o odaie laterală. Când însă voi se iasă, cele trei persoane intrară în sală. Era o dömnă bătrână cu o nepötă și un domn de vre o 50 ani, care avea aerul de a le face pe protectorul.

Cărcimăreșă, care le povestia cele întâmplăte se opri îndată vădënd pe Iosef. Acesta salută și voi se se retragă; dar conducătorul celor două döme îl opri.

— Imi pare foarte rău domnule de cele ce s'au întâmplat, dișe el cu bunătațe. Cerând să mănăcăm singuri, am voit să feresc pe aceste döme de vre-un óspe, ce le-ar fi dispăcut, dar nu să depărtăm călătorii din cărcimă, după cum a cređut pretinul dtale, și ca dovadă, te rog se bine-voiești a prânzi la aceeași masă cu noi.

Iosef, voi să refuze, dișcënd că el nu e de loc supărat pentru precauțiunile luate, pe care le găsia foarte naturale; dar dl Rosman (așa se numia conducătorul dömmelor) insistă cu atăta bunăvoință și amabilitate, încât se vădu silit să primască.

Dömma cea bătrână, care părea a fi puțin obicinuită cu călătorii se aședă lângă nepötă-sa, în fața lui, scoțënd un gémăt.

niste nu înzădar se necăjesc asupra demonstraţiunii lor din Zagabria; când până şi studenţii catolici croaţi resping „îsvorele culturii magiare”. Dar dacă acei studenţi în, că dl Dóczy numai ieri alaltaeri şi a schimbat numele şi religiunea, şi cred că cultura dlui Dóczy nu este genuină magiară, noi cari am cetit câte ceva din péna poetului Dóczy (Dux) nu putem a întrelăsa exprimarea simţimentelor noastre de condolenţă din incidentul din Zagabria.

Altfeliu, recunoscem este o situaţiune intru ade-
văr neplăcută, când „cultura magiară” este respinsă de croaţi, de slovaci, de sârbi, de români; când dl B. Kállay mai în anii trecuţi afirma în academia ungară, că aceea va fi lăţită în orientul european întreg: Acuma trebuie se vadă tot omul, că această lăţire dă de pedeci nu puţin serioase.

Dar dlor şovenisti, cultura nici odată nu se impune prin ordonanţe, prin laude şi articoli de fond, adevărata cultură străbate ea de ea prin puterea ei internă! Astăzi naţiunile mici împrumută şi ele cultura, dar tot cam dela naţiunile cele mari, dela latini, germani, slavi. Nime nu le poate spune şi comanda, de unde să împrumute! Ungurii nu odată au pătit rău în Zagabria! şi lumea se miră, nu de studenţii croaţi, ci de dl Dóczy, că apare ea din poveste, pe bina din Zagabria!

Dacă şovenismul magiar n'ar fi atât de pretensiv, guraliv, chiar terorist, s'ar afla unii şi alţii între naţionalităţi, cari ar împrumuta şi dela magiari, ce este bun! Dar când şovenismul desconsideră naţionalităţile şi cutoză a specula chiar la sugrumarea celorlalte popoare: omienii îşi cam închid porţile, uşile şi ferestrele ca omienii de primejdie să meargă în trăba lor....

Dl Dr. George Alexics în diariul „Kolozsvár” dăscălesce pe români într-o serie de articoli, că li greşită cultura, şi ce au să facă; că sunt seraci, şi aşa nu le trebuie autonomie bisericească. Dacă cineva ca român, vrea să scrie către români, şi vrea să fie şi ascultat de români, — înainte de toate trebuie să dovedească, că de şapte generaţiuni muma sa şi tatăl seu au fost amândoi români dela rădăcină; trebuie să se adreseze către români nu în organele şovenistilor, ci în diarele românilor sâraci. Altmintre făcând, devine suspicios, că stă în soldul şovenismului unguresc, în contra căruia numai ieri alaltă-eri am protestat cu toţii, dela vladică până la opincă.

Dar ceea-ce dl Alexics (a cărei romanitate pură o trag mulţi oameni la îndoaia) vrea să dăcă despre cultivarea limbii româneşti, aceea mult mai bine şi mai autentic a dăc o eminentul bărbat de stat şi literat Titu Maiorescu în „Critica” sa publicată încă în anul 1868, adică înainte de acesta cu 20 de ani.

Cum se se desvôle limba cultă românească, acesta e o întrebare familiară a românilor, unde diarele neromâne n'au cuvânt! Scim, că „Critica” dlui Titu Maiorescu a produs o revoluţiune întrăgă la timpul seu; şi prin ea s'a format o „şcoală nouă literară”, ce dă tonul şi în Academia română. 'Mi pare reu vădând „filo-românul” dl Alexics de un plagiatoriu, când ar pute fi un bun traducătoriu, întorcând pe unguresce „Critica” dlui T. Maiorescu, să o cetască magiarii, dacă vrea informaţiuni esacte despre acel op eposal.

O corporaţiune, fie aceea lumescă, trebuie se aibă vre o organizare internă. Satele rurale, în toate părţile lumii civilisate şi necivilisate, au autonomia lor comunală; toate bisericile şi confesiunile crestine, mahomedane, chineze au autonomia lor mai mult ori mai puţin perfectă; oraşele, comitatele, ţările au toate autonomia lor.

Cum vine un Dr. Alexics să afirme, că românilor nu le trebuie autonomie în biserică? când ei au trebuit se aibă această chiar în virtutea canoanelor în toate timpurile; cîtesce dle Alecsics canoanele bisericei resăritului, şi te vei convinge.

Autonomia nu este un favor, o graţie: ci ea este o necesitate pentru fie-care corporaţiune, o necesitate şi pentru români.

Ungurii cu judecată rece este cu neputinţă să nu vadă aberaţiunile junelui Dr. Alecsics. Un doctor trebuie să ştie măcar atâtă, că corporaţiune fără organizare internă nu se poate închipui, nici la unguri; până şi ȝigani au şi au avut rotdeuna voevodul lor şi un felu de sfat în treburile lor.

Dl Dr. Alecsics dacă este român nu se poate desbina cu desăvârşire de marele corp naţional român ci în bine şi în reu datoriu este să ţină cont de juste aspiraţiuni ale conaţionalilor sei, între cari sunt limba şi biserica autonomă.

Am început cu teatrul, vreu se mai scriu ceva tot despre teatru. Dl L. Dálnoki serise nu de mult piesa intitulată: „Mânia,” dramoletă într'un act, ce în ȝilele acestea fu reprezentată pe bina din „Teatrul naţional” din Budapesta, subvenţionat de stat. Dramoletă a câştigat plăcere generală şi avu rezultat deplin.

Autorul pune în faţă două părechi tinere: pe un conte cu soţia sa: şi pe un grădinariu cu soţia

sa. Intre ambele părechi se ivesce neînţelegere casnică. Contele vrea să se despărţască de contesa sa. Şi cuprins de aceste idei convine, cu grădinarita, care i dăce, că aşa este viaţa, cu neînţelegeri, şi aşa este bine să fie; amorul trebuie pus la probă; contele să năsuască a câştiga de nou amorul contesei sale. Contele surprins de aceste vorbe sănătoase, se preumblă prin parc, şi de acolo vede, că grădinarul pachetat merge la nevasta sa, să şi ea dela ea adio pantru totdeauna. Nevasta, — fără să dăc un cuvânt măcar, — s'erută pe bărbatul seu cu atâtă iubire, încât grădinarul pune pachetul jos, şi se împacă cu nevasta sa! Contele şi contesa vădând acesta, urmază esemplul bun şi se împacă şi ei tot în asemenea mod plăcut şi romantic. Actorii fuseră aplaudaţi; ér autorul fu chemat pe bină în şase rânduri.

Milenul se apropie. Şi popoarele din ȝără sunt tot sfăşiate. „Regnum unius linguae fragile est et imbecille!” a dăc primul rege; — şi şovenişti de astăzi se revoltă în contra sântului Ştefan, ca păgânii în contra creştinilor. Papa dela Roma l'a canonisat pe regele Ştefan, şi l'a numit sfânt, ca ungurii să-i dea mai mult credemânt! Şi şovenişti — dela spatele alianţei austro-italiano-germane — nu vreau să înţeleagă! Mergeţi dară înainte, — până veţi ajunge — la mătura, cociorvă, lopată şi apa clocotită. Apoi, ce-mi pasă, priviţi măcar în oglindă.

Milenul, după pregătirile din Budapesta, se va serbă şi cu o esposiţiune regnicolă, şi respective dacă va fi posibil, cu o esposiţiune universală! Unii matadori din Budapesta cred, că procsima esposiţiune universală se va pute ţine în capitala ungară. Veni vor apusenii, veni-vor resăritenii? nu se scie. Câte milioane va costa? nu scim. Cine va acoperi deficitul eventual? ȝăra ori matadorii? încă nu scim. Ci deocamdată trebuie să rămânem curioşi la cele ce se vor desvolta cu noi şi în jurul nostru. Bine va fi: ne vom bucură; rău va fi: vom condola.

Mr.

Convocare.

Pe basa conclusului comitetului central din 3 April 1891 şi în conformitate cu § ul 20 din statute, am onóra a convoca a III-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului” la Sebeşul săsesc pe 7 19 April 1891 a. c. st. n. la 11 ore dim.

Program:

1. Presentarea raportului general al comitetului central a raţiocinilor pe anul 1890 şi proiectul de buget pe 1892.
2. Raportul comitetului despre diferenţă în raţiociniul anului 1889.
3. Propuneri eventuale din partea membrilor
4. Discurs despre economia pe moşia comasată
5. Discurs despre necesitatea şi folosul tovarăsiilor agricole.
6. Autenticarea protocolului şedinţei.

Sibiiu, 7 April 1891.

Eugen Brode
preşedinte.

Varietăţi.

* (Deputaţi mirenii la sinodul archidiececan pe perioada anilor 1891 — 1894) Spre completarea scirilor noastre din numărul precedent mai înregistrăm alegerea următorilor domni: Cercul VII Ilia: Alecsiu Olariu avocat, în Deva şi N. Borha, protopretore în Ilia.

Cercul VIII Geogiu: Iosif Orbonaşiu, pretor în Orăştie şi Pompiliu Pipoşiu, publicist în Sibiiu cercul X Câmpeni: Gerasim Candrea, ases. consis. şi Dr. Basiliu de Preda avocat; cercul XIII Solnoc: Dr. Niculau Olariu, avocat în Sibiiu şi Victor Cupşa doctorand în drepturi, cercul XVII Iosif Puşcariu avocat şi Valeriu Bologa, dirigintele filialei „Albina” din Braşov.

* (Viaţa americană în Aiud) Ministrul de agricultură cont Bethlen în vederea pericolului ce ameninţă viile din cauza filocerei a dispus să se sădăcă la institutul vinicultor din Aiud mai multă via americană.

* (Administraţiunea de stat.) Comitatul Somogyi a hotărât în congregaţiunea sa a face o reprezentăţiune către dietă prie care cere introducerea administraţiunei de stat.

* (Contra memorandumul tinerimei române.) Foile din Budapesta anunţă, că în 16 l. a. se va ţine o mare adunare a studenţilor universitari, în care se va lua resoluţiunea, că miscarea nu e îndreptată în contra românilor din Ungaria, ci în contra studenţilor din Bucureşti. Cu această ocaziune se va da şi un banchet „de înfrăţire”, la care vor fi invitaţi şi studenţii români.

Aşa spun foile din Budapesta!

* (Conventul evanghelic.) În Pojon se va ţine la 15 l. c. n. un convent extraordinariu, pentru ca se desbată obiectele sinodului, care se va ţine în

anul acesta în Budapesta. Acest sinod de 100 de ani nu s'a mai întrunit. Diariului „Nemzet” i-se scrie că toţi „panslavistii” din Ungaria superioară vor lua parte la şedinţa conventului şi că atât legea asupra asilelor de copii, cât şi cestiunea, că ore panslavismul e o crimă canonică, va da ansă la desbateri furtunoase.

* (Miscarea populaţiunii în România în anul 1889). În decursul anului s'au născut 213,222 indiviđi, au murit 142,869. S'au căsătorit 41,122 persoane. Aceste cifre se împart, după-cum urmază: Pe oraşe cad 32,633 nasceri, 28,078 casuri de morţe şi 5651 căsătorii; pe sate cad 180,589 nasceri, 114,705 casuri de morţe şi 35,471 căsătorii. După religiune sunt dintre cei născuţi: 199,469 ortodocşi, 9448 israeliţi, 4741 catolici, 655 protestanţi 127 armeni, 1413 mohamedani şi 379 de confesiunea lipovenă. Casurile de morţe se împart pe confesiuni după-cum urmază: 131,734 ortodocşi, 5623 israeliţi, 3579 catolici, 386 protestanţi, 153 armeni, 996 mohamedani, 261 lipoveni. S'au căsătorit 77,996 ortodocşi, 2620 israeliţi, 1648 catolici, 275 protestanţi, 85 armeni, 151 mohamedani şi 49 lipoveni.

* (Stabilimente industriale protejate). Dela aplicarea legii pentru ajutorarea industriei naţionale, 1887, până la finele lui Februarie 1891, numărul stabilimentelor industriale române cărora a acordat beneficiile acestei legi este de 48 dintre cari: 4 fabrici de hârtie; 9 fabrici de tăbăcărie 1 fabrică de efecte militare şi cismărie mecanică, 1 fabrică de zahăr; 2 fabrici de turnătorie şi atelier mecanic; 1 fabrică de sirmă şi cue de sirmă; 1 fabrică de instrumente agricole; 1 fabrică de lemn curbat; 5 fabrici de var hidraulic şi ciment; 1 fabrică de ipsos; 1 fabrică de basalt artificial şi ceramică; 1 fabrică de cărămidă; 1 fabrică de cue de cisme şi beţe de rhibrituri; 14 fabrici de cherestea şi herăstrău mecanic; 2 fabrici de parchete de stejar; 11 fabrici de frânghie; 1 fabrică de ţesături de lână; 2 fabrici de postavuri; 1 fabrică de flanelă, gaitan, ciorapi, mănuşi etc.; 4 fabrici de produse chimice şi uleiuri vegetale; 2 fabrici de petrol; 2 fabrici de sticlă; 2 fabrici de cartonage; 5 fabrici de stearinărie, săpunărie şi parfumărie; 1 fabrică de sobe Meidinger; 1 fabrică de vase metalice; 2 fabrici de liqueur şi cognac; 2 fabrici de scrobélă; 1 fabrică de cafea-cicore; 1 fabrică de mezeluri.

Acestea sunt numai fabricile cărora li s'a acordat favorile legii industriale. În ȝără însă, pe lângă acestea există un însemnat număr de alte stabilimente industriale, care funcţionează, produc şi satisfac trebuinţele consumatorilor, de şi unele n'au dobândit încă, ér altele nu îndeplinesc condiţiunile cerute pentru a dobândi favorurile legii industriale. Având să procedem în curând la revisuirea tarifului autonom şi trebuind, pentru-ca lucrarea se fie serioasă să ştim care câte şi de ce capacitate productive sunt fabricile existente îndemnăm pe guvern să ia măsuri a se face repede o anchetă în această privinţă.

* (Braşovul în ilustraţiuni). De două ȝile, serie „Gazeta Transilvaniei” se află în oraşul nostru dl Michail Szalay proprietariul şi redactorul şef al diariului ilustrat „Budapesti Látogatok Lapja”, („Gazette des Etrangers”), care apare în limba franceză, magiară şi germană şi are de scop a face cunoscută întru şi afară ţinuturile şi oraşele din ȝerile coronei Sf. Stefan prin descrieri în mai multe limbi şi prin ilustraţiuni. Pentru luna lui Maiu e plănuită publicarea descrierii ilustrate a Braşovului şi a împrejurimii sale. Dl Szalay a venit de aceea în persoană aici spre a şi aduna date pentru această descriere, care, precum aflăm, va apăre eventual şi în limba română.

* (Congres socialist). Un congres socialist internaţional se va ţine la Bruxelles la 18 August şi desbaterile lui vor ţine o săptămână.

Consiliul general al partidului lucrător belgian convoca acest congres pe baza mandatului primit dela congresul internaţional al muncitorilor ţinut la Paris în anul 1889 precum şi a celui ce i s'a dat din partea comitetului executiv din Zürich al congresului socialist internaţional.

Ordinea ȝilei viitorului congres cuprinde următoarele puncte:

1. Despre starea legislativei protectoare a muncii din punctul de vedere naţional şi internaţional şi despre mijlocele de a o întinde şi a o face eficace.
2. Despre dreptul de coaliţie şi garanţiile lui, despre greve, boycottage şi despre mişcarea corporativă din punctul de vedere internaţional.
3. Despre poziţia şi datoriile clasei muncitoare faţă de militarism.

* (Duel între doi ȝărani). Din Belgrad se scrie: Țărani sârbi, care poartă toate armele de război în Sârbia nu există o lege, care să oprească purtarea de arme, sciu a-şi cere şi satisfacţie, când sunt ofensaţi. Nu de mult doi ȝărani anume Nicola Rajković şi Milko Georgievici, care trăiau de un timp înde-

lungat în certă s'au întâlnit într-o fierărie din sat. Ajungând pe neașteptate lucrul la un schimb de vorbe aspre, țeranul Nicola scose revolverul și-l îndreptă spre Milko cu cuvântul: „Impușcă” Milko își scose și el pistolul, apoi punându-se față în față cu contrariul strigă: „Impușcă tu întâiu!” Nicola dișe însă: „Nu vreau pentru că tu ai în pistolul teu numai un foc, precând eu am șese.” Milko slobozi pistolul; glonțul trecu contrariului prin piept și eși prin spate. Greu rănitul Nicola nu întârziă nici el a impușca și glonțul seu nimeri pe Milko chiar în cap. Milko Georgievici a murit numai decât; Nicola Rajkovici și-a dat sufletul peste două ore.

* (Populația Germaniei). — Cu sfârșitul anului trecut, s'a făcut recensământul populației în tot imperiul german. „Reichsanzeiger” publică numai ați rezultatul acestei operații.

Germania, după această numărătoare, are 49,422,928 locuitori. În cei cinci ani câți au trecut dela ultima numărătoare, populația s'a sporit cu 2,665,138, de suflete.

După provincii, Prusia are 29.959.388 locuitori, Bavaria 5.589.382; Saxonia 3.500.513; Württembergul 2.035.443, marele ducat de Baden 1.656.817; Alsacia și Lorena 1.603.987.

Academia română.

Sesiunea generală din anul 1891.

Raportul secretariului general asupra lucrărilor făcute în anul 1890—91.

(Urmare)

I. Ședințele de preste an.

Ședințele de Vinerea anului trecut au fost în cea mai mare parte private, fiindcă ședințele publice fiind împedate din cauza mutării și instalării Academiei în noul seu local.

În ședința publică dela 18 Maiu, colegul nostru dl Gr. G. Tocilescu a făcut o comunicare asupra mai multor inscripțiuni slavone și române, aflate pe la mănăstirile din țară. Cu acesta ocaziune D-sa a stăruit asupra deosebitei însemnătăți a epigrafiei slavo-române pentru istoria națională.

La 21 Decembre dl Tocilescu a făcut academiei o relațiune asupra explorărilor făcute în Dobrogea la Adam-Clis în vara anului trecut și asupra marelui monument roman, care se află în aceea localitate. D-sa, în urma cercetărilor și studiilor făcute, a ajuns la convingerea, că acel monument este înălțat în onoare și pentru amintirea învingerilor purtate de împăratul Traian asupra popoarelor dela Dunărea de jos.

În ședința dela 18 Ianuarie dl coleg Em. Bacologlo a cetit o comunicare intitulată: „Reflecțiuni asupra unui fenomen electric.”

La 30 Novembre dl membru corespondent Constantin Gogu a prezentat de asemenea o comunicare despre „raza de curbură a ciclodelui.”

Atențiunea academiei a fost atrasă în ședința dela 13 Aprilie trecut, de către dl locot.-colonel Crăinicean din geniu asupra mai multor monumente de însemnătate pentru istoria militară a țării, cum sunt cetățui de ziduri, cari au fost pregătite pentru apărare, zugrăveli, reprezentând scene de războiu, ruine de cetăți, și altele. Academia a atras atențiunea guvernului asupra acestor monumente, stăruindu-se să ia măsuri pentru păstrarea lor.

În ședința dela 11 Maiu Academia a luat cunoștință despre o bogată colecțiune de vreo 5000 de poezii populare române culese de dl Ioan Pop Reteganul, în vîțătoriu în comuna Rodna-Veche în Transilvania, care presintă colecțiunea sa pentru a fi publicată. Membrii întruniți în aceea ședință au trimis colecțiunea în studiul secțiunii literare, rămânând ca plenul academiei să decidă asupra publicării ei.

Ședințele dela 2 și 9 Novembre au fost ocupate cu discuțiunea asupra fondărei principatului Munteniei, asupra lui Radu Negru Voevodul, care după vechile cronicale ale țării este fundatorul acestui stat, și asupra datei de 1290, la care tot după vechile cronicale s'a îndeplint acest fapt atât de mare în istoria noastră. Această discuțiune, la care au luat parte mai ales dnii Hașdeu, Tocilescu, Cogălnicean, a fost ridicată prin ideea emisă de a se serba în acest an jubileul de 600 de ani dela fundarea statului Munteniei. Academia a decis a lăsa în îngrijirea guvernului facerea acestei sărbări, care din toate punctele de vedere trece peste mijlocele și puterile instituțiunei noastre.

(Va urma.)

Nr. 142—1891.

[57] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de capelan, lângă neputinciosul paroch al comunei Stănița de sus Avram Crăciun I. Ioan, se escrie al doilea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: jumătate din întreg venitul parochial de 405 fl. 20 cr.

Concurenții au a și insinua petițiunile lor, înstruate conform dispozițiunilor din vigóre, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc.

Brad, la 15 Martiu, 1891.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Zarandului.

Vasilu Dămian,
protopresbiter.

Nr. 299

[55] 1—3

EDICT.

Maria Ticoșan, muerea legitimă a lui Lazar Calbăză gr. or. din Trapold, carea de 4 ani pribegesc prin lume fără a i se sci locul ubicațiunei ei, prin acesta se citază, ca în termen de 3 luni să se prezenteze înaintea acestui oficiu, căci la din contra procesul intentat de bărbatul seu, se va decide și în absența ei.

Sighișoara, 22 Martiu, 1891.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al tractului Sighișoara.

Demetriu Moldovan,
adm. protop.

Nr. 940

[56] 1—3

EDICT.

Alecsandrina Moldovenescu din Tohanul nou soția legitimă a lui Nicolau B. Pușcariu din Sobodol, carea pribegind prin lume fără a se sci locul ubicațiunei ei, prin acesta se citază, ca în termen de 6 luni să se prezenteze înaintea acestui oficiu, căci la din contra procesul intentat de soțul ei, se va pertracta și decide și în absența ei.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Branului.

Zeresci, 24 Decembre, 1890.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1890.

Budapesta—Predea					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren accele- rat	Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de accele- rat	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone		Tren accele- rat	Tren de per- sone	Tren de per- sone							
Viena	3.25	8.—	10.50	—	Bucuresci	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.52	Teiuș	—	12.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10			
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43			
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul de jos	—	1.56	5.44	Lónneș	5.16	11.58	8.27			
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Șibot	—	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59			
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	{	2.43	4.00	—	10.32	{	2.20	4.10	5.50	Orăștia	—	2.49	6.28	Sibiiu	6.10	12.52	9.23			
	2.32	7.11	3.09	2.06		3.12	4.44	—	11.18		2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	—	3.37	6.56							
Mező-Telegd	3.02	7.41	3.48	2.46	Feldióra	3.32	5.20	—	11.30	Glogovaț	3.05	4.46	9.23	Deva	—	3.53	7.26	Sibiiu	7.35	4.34	9.50			
Rév	3.33	8.16	4.31	3.40	Apafa	3.47	5.47	—	11.51	Gyorok	3.23	4.58	6.34	Braniceia	—	4.18	7.48	Ocna	8.02	4.58	10.14			
Bratca	—	—	4.54	4.03	Ágostonfalva	4.20	6.35	—	12.27	Pauliș	3.39	5.16	6.52	Ilia	—	4.43	8.10	Lónneș	8.30	5.25	10.40			
Bucia	—	—	5.14	4.25	Homorod	5.25	8.12	—	1.35	Radna-Lipova	—	5.38	7.17	Gurasada	—	4.53	8.20	Șeica mare	9.05	5.55	11.10			
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Hașfalău	5.45	8.47	—	1.59	Conop	—	5.53	7.33	Zam	—	5.21	8.48	Copșa mică	9.34	6.20	11.35			
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Sighișoara	6.12	9.29	—	2.32	Bêrzava	—	6.33	8.20	Soborșin	—	5.56	9.17							
Stana	—	—	6.38	5.49	Elisabetopole	6.33	10.10	—	2.59	Soborșin	—	6.58	8.49	Bêrzava	—	6.46	9.54							
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Mediaș	6.46	10.32	—	3.13	Zam	—	7.22	9.16	Conop	—	7.02	10.09							
Ghirbou	—	—	7.11	6.28	Copșa mică	6.48	10.42	11.47	3.18	Gurasada	—	7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38							
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Micăsasa	—	11.01	12.04	3.33	Ilia	—	7.54	9.51	Pauliș	6.06	7.50	10.51							
Cluj.	6.02	10.35	7.39	7.04	Blaș	7.22	11.37	12.32	4.03	Braniceia	—	8.14	10.18	Gyorok	6.24	8.03	11.03							
	6.12	11.02	7.54	8.30	Crăciunel	—	11.52	12.44	4.14	Deva	—	8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27							
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55	{	7.51	12.23	1.06	4.36	Simeria (Piski)	—	9.12	11.14	{	7.06	8.38	11.38							
Ghiriș	7.30	12.42	9.18	10.31		5.06	Orăștia	—	9.34	11.39	Arad	—	9.56		12.05	7.45	9.05	12.10						
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Aiud	8.15	1.50	1.54	5.24	Șibot	—	10.17	12.26	Szolnok	11.51	2.25	4.47							
Uióra	—	1.25	9.56	11.27	Vințul de sus	—	2.20	2.16	5.45	Vințul de jos	—	10.17	12.26	Budapesta	1.55	5.50	7.45							
Vințul-de-sus	—	1.33	10.02	11.35	Uióra	—	2.28	2.23	5.51	Alba-Iulia	—	10.44	12.58	Viena	7.20	1.40	6.05							
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08	Teiuș	—	10.44	12.58											
Teiuș.	8.37	2.14	10.39	12.26	Ghiriș	9.16	3.33	3.15	6.47	Simeria (Piski) — Petroșeni					Petroșeni — Simeria (Piski)					Reghinul-săs.				
	8.42	2.24	10.57	1.18	Apahida	—	5.28	4.32	7.52	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03							
Crăciunel	—	2.49	11.20	1.54	Cluj	10.36	6.05	4.53	8.10	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49							
Blaș	9.14	3.02	11.36	2.11	Nadișul ung.	—	6.42	5.48	8.50	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	5.24							
Micăsasa	—	3.33	12.04	2.49	Ghirbou	—	6.58	—	9.35	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04							
Copșa mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Aghireș	—	7.24	6.11	9.19	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43							
Mediaș	10.07	—	12.39	3.46	Stana	—	7.47	—	9.43	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28							
Elisabetopole	10.30	—	1.08	4.27	Huiedin	12.01	8.27	6.43	10.02	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—							
Sighișoara	11.06	—	1.50	5.39	Ciucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad — Timișoara					Timișoara — Arad					Simeria (Piski) — Hunedóra				
Hașfalău	11.21	—	2.06	6.02	Bucia	—	9.08	—	10.56	Arad	—	6.18	4.18	Timișoara	6.30	1.10								
Homorod	12.37	—	3.20	7.51	Bratca	—	9.28	—	11.13	Aradul-nou	—	6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59								
Ágostonfalva	—	—	3.56	8.36	Rév	—	9.36	—	11.32	Németh-Ságh	—	7.05	5.05	Orșizfalva	7.49	2.19								
Apafa	1.26	—	4.19	9.10	Mező-Telegd	1.10	10.04	7.51	12.07	Vinga	—	7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46								
Feldioara	1.47	—	4.44	9.44	Oradea-mare	1.36	10.41	8.17	12.41	Orșizfalva	—	7.56	5.50	Németh-Ságh	8.37	3.03								
Brașov	2.23	—	5.20	10.31	{	2.01	11.06	8.42	1.09	Mercizfalva	—	8.14	6.06	Aradul-nou	9.09	3.41								
	2.23	—	5.30	9.48		3.08	1.19	8.47	1.09	Timișoara	—	9.04	6.50	Arad	9.25	3.55								
Timiș	3.15	—	6.14	11.23	Szolnok	5.11	6.35	11.51	5.10															
Predeal	3.47	—	6.45	12.08	Budapesta	7.15	6.50	1.55	8.15															
Bucuresci	9.30	—	11.35	—	Viena	1.40	3.—	7.20	6.50															
Murēș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murēș Ludoș					Ghiriș — Turda					Turda — Ghiriș					Hunedóra — Simeria (Piski)				
Murēș-Ludoș	—	—	—	4.—	Bistrița	—	—	—	1.16	Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40	2.40	8.20	Simeria (Piski)				
Țaga-Budatelic	—	—	—	7.07	Țaga-Budatelic	—	—	—	4.15	Turda	8.—	11.10	4.10	9.50	Ghiriș	6.25	10.—	3.—	8.49	Hunedóra				
Bistrița	—	—	—	9.59	Murēș-Ludoș	—	—	—	7.21	Sighișoară—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoară					Hunedóra — Simeria (Piski)				